

עת"א 30616/01/20 - דביר בן חיים נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים

בית משפט המחוזי מרכז-לוד

עת"א 30616-01-20 בן חיים(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים

בפני	כבוד השופט עידו דרואן-גמליאל
עותר	דביר בן חיים (אסיר) ע"י ב"כ עו"ד שי שקד
נגד	שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים
משיב	ע"י ב"כ עו"ד ירדן צ'ארי

החלטה

פתח דבר:

לפני עתירה לביטול החלטת המשיב מיום 04.11.19, להפסיק את יציאותיו הסדירות לחופשה של העותר למשך שישה חודשים שנמנים מיום 02.10.19, המתבססת בעיקרה על קביעה עובדתית כי העותר הפר את תנאי חופשתו כשלא נמצא בביתו במועד הנ"ל, אף שחויב במעצר בית כתנאי מרכזי לחופשה.

העותר מכחיש את הפרת התנאי, טוען כי היה בביתו ותחת פיקוחה של אשתו כנדרש, ומבסס עתירתו על כשלים במצע העובדתי עליה הושתתה החלטתו של המשיב.

השתלשלות העניינים:

העותר, אסיר פלילי, מרצה עונש מאסר של עשרים ואחת שנים מיום 20.04.12, בגין עבירת הריגה ועבירות נוספות, ועתיד להשתחרר לכל המאוחר ביום 19.04.33. מחודש אוקטובר 2017 משולב העותר בסבב חופשות ועד להפסקת חופשותיו יצא לפחות לעשרים וארבע חופשות.

ביום 29.09.20 יצא העותר לחופשה של תשעים ושש שעות, כשבין תנאי החופשה היו שהיית העותר במעצר בית ופיקוח אשתו ("ערבה צמודה"). במהלך החופשה ביצעה המשטרה מספר ביקורות, בהגעה פיזית לדירה ובהתקשרות טלפונית לעותר.

ביום 2.10.19 בשעה 04:25 לפנות בוקר, הגיע צוות שוטרי סיור לביצוע ביקורת בבית העותר. אחד השוטרים דפק בדלת וצלצל בפעמון מספר פעמים, אך איש לא נענה ולא פתח את הדלת, ולאחר כחמש דקות עזב הצוות את המקום ודיווח לממונים עליו. מהדו"ח הממוחשב שערך שוטר עולה כי לכאורה בוצעה הביקורת כדבר שבשגרה ולא מחמת חשד

או חמ"ן קונקרטי [דו"ח ממוחשב עדג/2 ומזכר הבהרה עדג/3].

למחרת, ביום 3.10.19 בבוקר, חתם העותר על פנקס החופשה בתחנת המשטרה ומיד לאחר מכן שב לבית הסוהר, זאת בלא שמי מטעם המשיב או המשטרה העיר דבר לגבי ההפרה הנטענת.

ביום 28.10.19, בחלוף עשרים וחמישה ימים מתום החופשה, זומן העותר לשימוע בפני מפקד בית סוהר השרון, ורק אז הועלתה נגדו לראשונה הטענה בדבר הפרת התנאי. העותר הכחיש את המיוחס לו וטען שבני הבית ישנו ואיש מהם לא שמע את צלצולי הפעמון והדפיקות על הדלת. לנוכח הטענות הופסק השימוע, נערך בירור נוסף עם המשטרה, וביום 04.11.19 חודש השימוע ובסיומו החליט המפקד להפסיק את חופשותיו של העותר למשך שישה חודשים [עדג/4].

השגה שהגיש העותר ביום 10.11.19 נדחתה ביום 01.01.20, ומכאן עתירה זו. עוד יצוין, כי תקופת הפסקתן של החופשות עומדת להסתיים בקרוב, אם לא הסתיימה כבר, אך העותר מבקש את ביטול ההחלטה, לבל תעמוד לו למכשול במעברו לאגף שיקום.

דין ומסקנות:

ב"כ הצדדים העלו טענות רבות, בכתב או בעל-פה, אך סלע המחלוקת, עליו תושנת ההחלטה להלן, הוא סבירותו של שיקול הדעת של המשיב, בהחלטתו להסתמך על החומר שהיה בפניו לשם קביעתו של המצע העובדתי. ובניסוח קונקרטי יותר - איזה משקל יש לתת לעובדה, שהשוטרים לא ניסו להתקשר טלפונית לעותר או לערבה.

לפי נהלי העבודה המשותפים למשיב ולמשטרת ישראל, אחראי שב"ס ליידועם של מפקד תחנת המשטרה ומשרד המודיעין הרלוונטיים בדבר שהותו של אסיר בחופשה, לרבות תנאי החופשה. התחנה (או המרחב) אחראית לביצוע ביקורות באמצעות יחידות הסיוור המחוזיות וגורמי מודיעין, והפרת תנאי חופשה אמורה להוביל לדיווח מידי לשב"ס. ביקורות מבוצעות בכל שעות היממה, כמובן ללא הודעה מראש, אך ביקורי בית לאחר השעה 01:00 ייעשו "רק אם נמצאה סיבה מוצדקת לכך" [נוהל פיקוח על אסירים בזמן חופשתם, עדג/5]. נוהל זה (שעודכן) ונהלים אחרים אינם קובעים אמצעים או דרכים לאופן ביצוע הביקורות, ושוטרי הסיוור פועלים לפי שיקול-דעתם בהגיעם לבית אסיר בחופשה, בכל הנוגע ליצירת קשר עם האסיר ולווידוא הימצאותו במקום שהוגדר בתנאי שחרורו.

מיד אומר שככלל, אין פגם בהסתמכות המשיב על רישומי שוטרים, כגון דו"חות פעולה ומזכרים, ואף חומר מודיעיני כשר כמצע עובדתי. ענייננו בהחלטה מנהלית בה מפעיל המשיב את שיקול דעתו הרחב, ואין לדרוש כי יעשה זאת רק על-בסיס ראיות מיוחסות, הכשרות לכאורה להוכחת אשמתו של אסיר או עציר בהליך פלילי.

במקרה דנן אין כל עילה לפקפוק בדיווחי השוטרים. בנוסף, אינני סבור שיש לקבוע קטגורית באילו אמצעים על השוטרים לנקוט, או שמחובתם לנקוט כל אמצעי שניתן להעלותו על הדעת, כדי לוודא שאסיר בחופשה אכן מצוי במקומו.

אף המפקד פעל כהלכה כאשר חקר ובדק את טענתו של העותר, ורק לאחר שקיבל מהמשטרה את תוצאות הבירור המשיך בשימוע.

דא עקא, שבמקרה דנן - על מאפייניו הקונקרטיים ולא בלי היסוס - נראה כי המצע העובדתי שהיה בפני המפקד, ואחריו בפני מפקדו, לא יכול היה לבסס דיה את המסקנה כי העותר לא שהה בדירתו. מדובר בשעת לילה מאוחרת (או

שעת בוקר מוקדמת מאוד), בה רבים הם הישנים את שנתם, וקיימת האפשרות הממשית לכך שעל-אף הדפיקות בדלת והצלצולים בפעמון, לא התעוררו בני הבית. במצב שכזה, אך מתבקש היה שהשוטרים יתקשרו לערבה (בעצמם או באמצעות מוקד) - כפי שעשו במקרה קודם, לדברי אשת העותר ואמה - ואזי יוסר הספק, או למצער יבוסס החשד משמעותית.

גם בידיעה המודיעינית [עדג/1] לא היה כדי להסיר את ערפל הספק, ומהספק יימצא העותר נשכר.

סוף דבר:

העתירה מתקבלת, כשהחלטת המשיב מיום 04.11.19 מבוטלת.

עותקים יועברו לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, מוצ"ש ג' דחוא"מ פסח, י"ז ניסן תש"פ, 11 אפריל 2020, בהעדר הצדדים.